

Handläggare
Therese Alvé, Anna Spetz
Utredningsenheten

Diarienummer
2016KS/0709

Kommunstyrelsen

Återrapportering av utökad utredningsuppdrag om framtidens Farstavikens skola/Ekedal

Förslag till beslut

1. Nybyggnation av en F-6 skola för minst 600 elever genomförs på fastigheten Gustavsberg 1:187 i enlighet med alternativ 4.
2. Under förutsättning av beslutspunkt 1 ges kommundirektören i uppdrag att utreda och föreslå lösningar på arbetsmiljö- och lokalmässiga brister i befintliga skolbyggnader vid Farstavikens skola/Ekedal på kort sikt. Uppdraget ska återrapporteras vid kommunstyrelsens möte i februari 2018.
3. Under förutsättning av beslutspunkt 1 ges kommundirektören i uppdrag att utreda möjlig framtida användning av befintliga skolbyggnader vid Farstavikens skola/Ekedal som på längre sikt inte avses nyttjas för skolverksamhet.
4. Utökad utredningsuppdrag om framtidens Farstavikens skola/Ekedal avslutas härmed.

Beslutsnivå

Kommunstyrelsen

Sammanfattning

Farstavikens skola/Ekedal är i behov av renovering. Under augusti och september har en enkätundersökning och en medborgardialog genomförts utifrån fyra alternativa lösningar för den framtida skolan. Konsulternas slutsatser efter genomförd enkätundersökning visar att inte något av de fyra alternativen har en tydlig majoritet. Alternativ som innebär att skolan bevaras föredras av vårdnadshavare till barn som i dag går i skolan. Vid medborgardialogen föredrogs alternativen 1 och 2. I inkomna fritext svar förordar många en kombinerad lösning som innebär renovering/nybyggnation vid Ekedal samt nybyggnation vid Charlottendal.

Nybyggnation av en F-6 skola med plats för minst 600 elever föreslås uppföras på fastigheten Gustavsberg 1:187. Kommundirektören föreslås, under förutsättning av detta beslut, få i uppdrag att identifiera lösningar på arbetsmiljö- och lokalmässiga brister i befintliga skollokaler på kort sikt samt möjlig framtida användning av de skolbyggnader som på längre sikt inte avses nyttjas för skolverksamhet.

Det utökade utredningsuppdraget om framtidens Farstavikens skola/Ekedal förslås därmed anses avslutat.

Bakgrund

I budget för 2016 avsattes 80 mnkr för upprustning av Farstavikens skola/Ekedal samt därutöver 7,5 mnkr underutbildningsnämnden för övriga investeringar, i första hand inventarier.

Diarienummer
2016KS/0709

I budget för 2017 avsattes ytterligare 80 mnkr för upprustning av skolan. I budgeten gavs kommundirektören vidare i uppdrag att skyndsamt utreda alternativa lösningar för utökad kapacitet och för en modernare lärmiljö samt genomföra en medborgardialog om förslagen.

Åtterrapporering av uppdraget planerades till kommunstyrelsens sammanträde i maj 2017, men ärendet ströks från dagordningen. Vid ett extra sammanträde samma månad beslutade kommunstyrelsen om ett utökat utredningsuppdrag som bland annat omfattade genomförandet av en enkätundersökning samt en medborgardialog¹. Vid mötet beslutades vidare att tillföra två underlag från utbildningsnämnden till ärendet, vilka biläggs denna tjänsteskrivelse.

Ärendebeskrivning

Farstavikens skola/Ekedal har en komplex skolmiljö med en samling byggnader uppförda mellan 1884 och 1968. Undersökningar av byggnaderna har visat att samtliga byggnader har dålig isolering, förhöjda fuktindikationer på vissa utsatta delar samt uttjänta installationssystem. Vidare är inte trafikmiljön vid skolan optimal. Detta innebär sammantaget att skola är i behov av en omfattande renovering, ombyggnad och/eller nybyggnation för att uppfylla dagens krav på ändamålsenliga skollokaler och en trafiksäker miljö.

Kommundirektörens budgetuppdrag om att utreda alternativa lösningar för utökad kapacitet och för en modernare lärmiljö har resulterat i fyra alternativa förslag för framtidens Farstavikens skola/Ekedal:

- Alternativ 1: Upprustning och renovering av skolans olika byggnader, exklusive den bruna så kallade rektorsvillan. Under ombyggnation sker evakuering i paviljonger i anslutning till skolan. Detta alternativ medför ingen utökad kapacitet, utan kvarstår vid dagens kapacitet om cirka 420 elever.
- Alternativ 2: Bevarande av de historiska trävillorna, medan byggnaderna från 1960-talet rivs och ersätts av en ny skola. Skolan byggs som en sammanhållen skola, fördelad över tre huskroppar, för cirka 600 elever. Under ombyggnadstiden, cirka 2½ år, evakueras hela skolan. I detta alternativ nyttjas inte röda villan samt den så kallade rektorvillan nyttjas för skolverksamhet.
- Alternativ 3: Bevarande av de historiska trävillorna, medan byggnaderna från 1960-talet rivs och ersätts av en ny skola. Skolan byggs som en sammanhållen skola för cirka 600 elever. Under ombyggnadstiden, cirka 2½ år, evakueras hela skolan. I detta alternativ nyttjas inte den så kallade rektorsvillan, röda, gula samt gröna villorna inte för skolverksamhet.
- Alternativ 4: Skolverksamheten flyttar till skoltomten i Charlottendal (Gustavsberg 1:187) där en ny skolbyggnad för minst 600 elever uppförs. Ingen evakuering sker, utan eleverna går kvar i Farstavikens skola/Ekedal tills den nya skolan är uppförd.

Som underlag till detta ärende har en förnyad trafikutredning genomförts i syfte att, på en övergripande nivå, utreda och bedöma de alternativa lösningarna utifrån trafikhänsende. Utredningen konstaterar att det råder en ansträngd trafikmiljö vid många av kommunens

¹ KS 2017-05-29 § 129

Diarienummer
2016KS/0709

skolor och, beroende på valt alternativ, föreslås ett antal möjliga åtgärder. Utredningen biläggs denna tjänsteskrivelse.

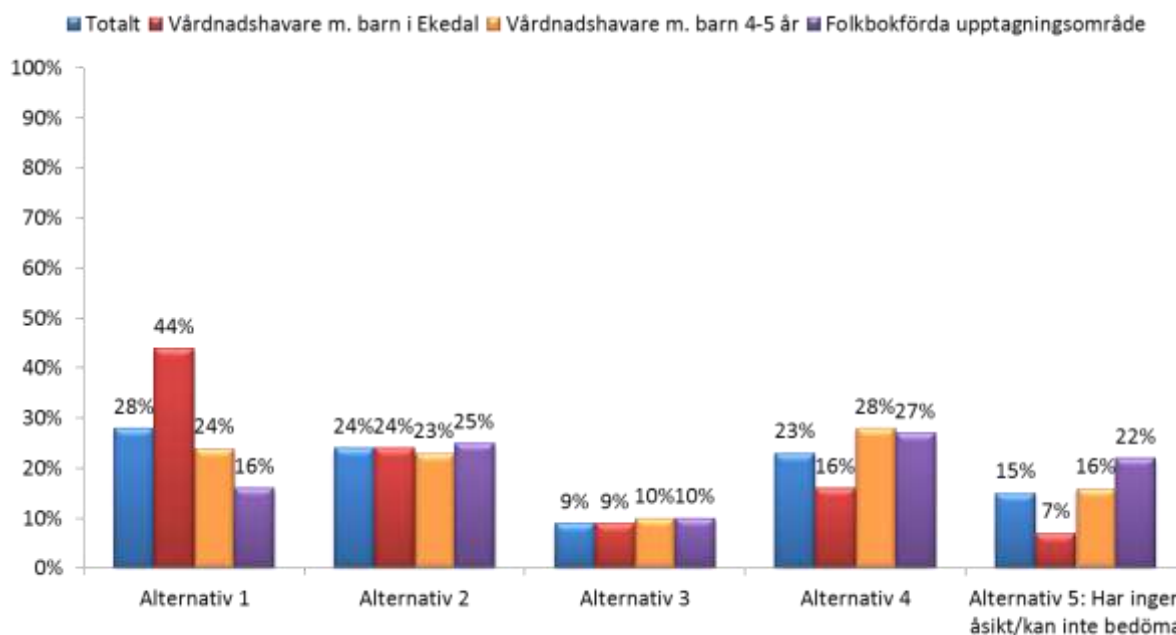
Enkätundersökning

I enlighet med det utökade utredningsuppdraget har en enkätundersökning genomförts om framtidens Farstavikens skola/Ekedal. Undersökningen genomfördes i form av telefonintervjuer under två veckor i augusti, av företaget Markör.

Undersökningen riktade sig till sammantaget 1 081 vårdnadshavare fördelat mellan tre urvalsgrupper:

- Vårdnadshavare till barn som går på Farstavikens skola/Ekedal
- Vårdnadshavare till barn födda 2012-2013, som är inskrivna på en förskola i Gustavsbergsområdet
- Vårdnadshavare, folkbokförda i Värmdö kommun, till barn som går i årskurs F-3 i Munkmoraskolan, skolan Lär eller Ösbyskolan

Sammanlagt 528 personer besvarade enkäten, vilket innebär en svarsfrekvens på cirka 57 procent. Fördelningen av vilket alternativ som föredrogs framgår av nedanstående diagram. Resultatet av undersökningen framgår i sin helhet av bilaga till denna tjänsteskrivelse.

Markörs slutsatser avseende enkätundersökningen är att inte något av de fyra alternativen fått en tydlig majoritet. Företaget bedömer det som naturligt att de vårdnadshavare som har barn som i dag går på Farstavikens skola/Ekedal förordar ett alternativ där skolan finns kvar. Inkomna öppna svar, som redovisas i sin helhet i bilaga till denna tjänsteskrivelse, indikerar att många gör sitt val utifrån vad de anser är bäst för dem eller deras barn på kort sikt kopplat till exempelvis kommunikationer och evakueringslösningar.

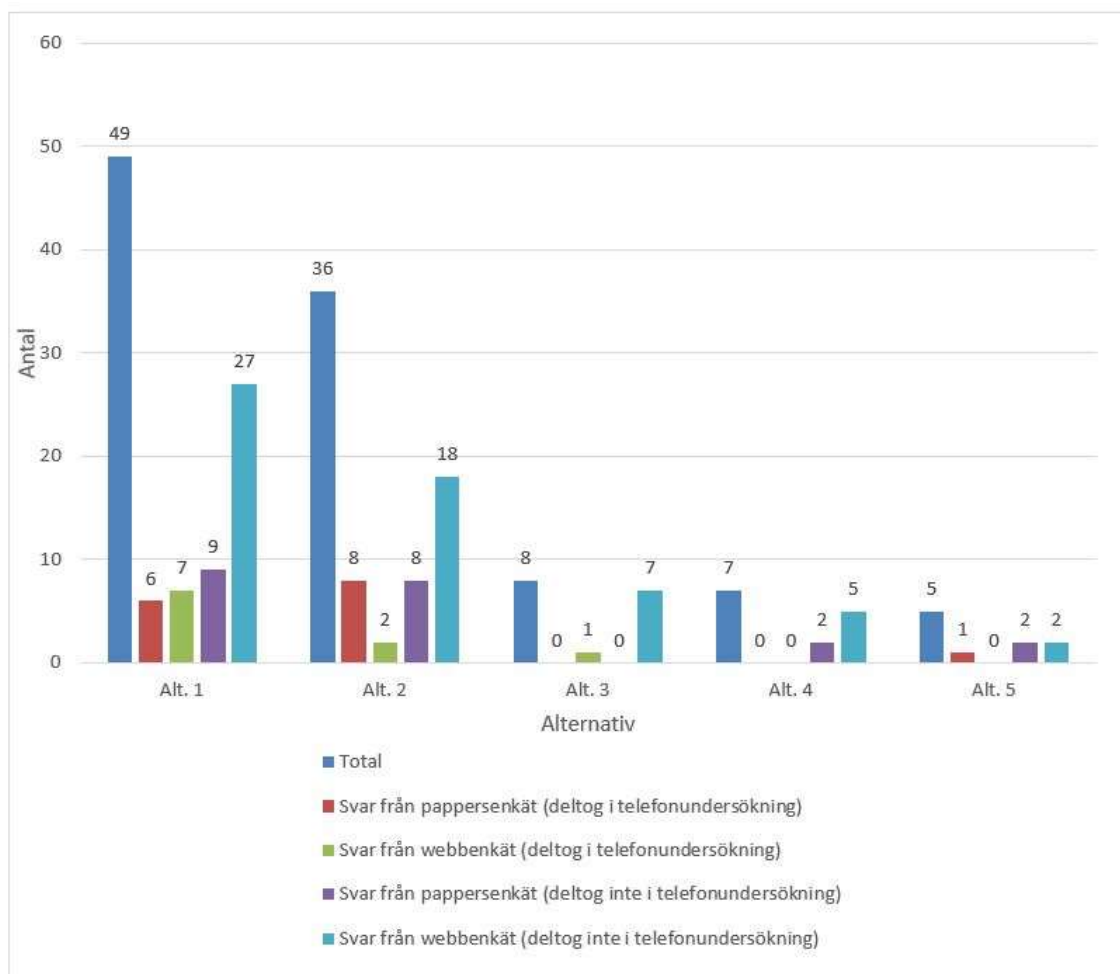
Diarienummer
2016KS/0709

Vidare konstaterar Markör att det bland de vårdnadshavare som vill ha kvar Farstavikens skola/Ekedal framhålls, förutom att det alternativet upplevs ha minst negativ inverkan på deras barn, även det kulturella och historiska värdet av skolan. Markör anger att det i en undersökning är svårt att i detalj beskriva alla parametrar och att det är möjligt att fler varit positivt inställda till en ny skola om det i samband med det förslaget även funnits en tydlig plan för hur de gamla byggnaderna ska bevaras och användas framgent.

Medborgardialog

I enlighet med uppdraget i budget genomfördes den 7 september en medborgardialog om framtidens Farstavikens skola/Ekedal, under ledning av företaget Sweco Architects. Vid dialogen inkom 35 enkäter, varav 15 inkom från medborgare som angivit att de tidigare även deltagit i enkätundersökningen. Via kommunens hemsida inkom ytterligare 69 enkäter, varav tio angivit att de deltagit i enkätundersökningen.

Fördelningen av vilket alternativ som föredrogs framgår av nedanstående diagram. Resultatet av medborgardialogen framgår i sin helhet av bilaga till denna tjänsteskrivelse.

Av Swecos sammanfattning om medborgardialogen framgår att en betydande del av inkomna fritextsvar anger en möjlighet att kombinera en renovering eller nybyggnation av Farstavikens skola/Ekedal med en nybyggnation i Charlottendal, för att därigenom täcka behovet av

Diarienummer
2016KS/0709

skolplatser på längre sikt. Några lyfter möjligheten att utöka kapaciteten vid Munkmoraskolan.

De som föredrar alternativ 4 lyfter trafiksituationen som ett argument för att bygga i Charlottendal.

Många deltagare lyfter Farstavikens skola/Ekedals kulturvärde, skolans läge i förhållande till bostaden och närheten till naturen som argument för alternativ 1. Att skolan är en liten skola för yngre barn ses som en fördel. Flera lyfter att småskaligheten är en del av områdets identitet. Trygghet för barnen vid promenad till Charlottendal förs fram som ett frågetecken samt även miljöaspekten ifall många istället väljer att ta bilen till skolan. Trafiksituationen kring Ekedal förs fram som ett argument för att inte utöka kapaciteten vid skolan. Viss oro förs fram angående situationen för de barn som ska gå i skolan under evakueringstiden. Flera medborgare trycker på vikten av en snabb process.

Bedömning

Farstavikens skola/Ekedal är i behov av renovering då bland annat fastigheternas tekniska system har uppnått sin livslängd. Trafikmiljön vid skolan är vidare inte optimal. Hänsyn måste vidare tas till den kommande befolkningsökningen av barn i skolåldern.

Genomförd enkätundersökning bedöms av Markör, som har genomfört undersökningen, inte ge någon tydlig majoritet för något av alternativen. Vårdnadshavare till barn som i dag går i Farstavikens skola föredrar, fullt naturligt, alternativ som bevarar skolan. Resultatet av medborgardialogen visar att alternativ 1 och 2 föredras över de andra. Av inkomna fritextsvar vid dialogen förordar många en kombination av renovering eller nybyggnation av Farstavikens skola/Ekedal med nybyggnation i Charlottendal. Möjlig kapacitetsökning vid Munkmoraskolan lyfts även.

Sammantaget bedöms inte någon tydlig majoritet förordas ett enskilt alternativ. Bedömningen kvarstår därför att för att skapa en långsiktig, strategisk och flexibel lösning för de framtida skolplatserna i Gustavsbergområdet föreslås en nybyggnation av en F-6 skola för minst 600 elever genomförs på fastigheten Gustavsberg 1:187 i enlighet med alternativ 4. Detta alternativ bedöms erbjuda den bästa helhetslösningen för kommunen med hänsyn tagen till förväntad befolkningsökning i området, tillgång till en modern lärmiljö med flexibla och yteffektiva lokaler, en bra arbetsmiljö samt en säker trafikmiljö.

Under förutsättning av beslut i enlighet med föreslagen beslutspunkt 1 föreslås vidare kommundirektören få i uppdrag att utreda och föreslå lösningar på arbetsmiljö- och lokalmässiga brister i befintliga byggnader på kort sikt samt möjlig framtida användning av de byggnader som på längre sikt inte avses nyttjas i skolverksamheten. Uppdragen föreslås återrapporteras till kommunstyrelsen i februari 2018.

Ekonomiska konsekvenser

I investeringsbudget för 2018 förslås 80 mnkr avsättas för Farstavikens skola/Ekedal samt för genomförandet 160 mnkr år 2019 och 160 mnkr år 2020.

Vid val av framtida lösning är det av vikt att ta hänsyn till byggandens livscykelkostnad, där man genom att se på kostnaderna under hela livscykeln kan identifiera det mest fördelaktiga

Diarienummer
2016KS/0709

priset på lång sikt. Av de fyra alternativa lösningarna har alternativen 3 och 4 de lägsta livscykelkostnaderna.

Konsekvenser för miljön

I enlighet med kommunens fastighets- och lokalpolicy ska fastigheter byggas energi- och resurssnålt med minsta möjliga miljöstörning samt med låg livscykelkostnad. En minskad energianvändning, sunda materialval och en minskad miljö- och klimatpåverkan ska därför eftersträvas vid ny-, om- och tillbyggnation samt vid sedvanliga underhållsrenoveringar.

Konsekvenser för medborgarna

Uppdraget bedöms ha positiva konsekvenser för berörda medborgare. Farstavikens skola/Ekedal är i behov av renovering och förbättrad då de tekniska systemen har uppnått sin livslängd. Vidare är trafikmiljön vid skolan inte optimal.

Konsekvenser för barn

Ärendet bedöms ha positiva konsekvenser för berörda barn då det skapar en långsiktig, strategisk och flexibel lösning för de framtida skolplatserna i Gustavsbergsområdet. Förslaget innebär uppförandet av en modern lärmiljö med flexibla och yteffektiva lokaler, en bra arbetsmiljö och en säker trafikmiljö.

Ärendets beredning

Underlag i ärendet utgörs genomförd enkätundersökning och medborgardialog. Ärendet har beretts inom sektorn för administration, ledning och service.

Handlingar i ärendet

Nr	Handling	Bilaggs/Bilaggs ej
1	Tjänsteskrivelse Alternativa lösningar Farstavikens skola/Ekedal, 2017-04-25, inklusive bilagor	Bilaggs
2	Rapport från enkätundersökning, Markör	Bilaggs
3	Öppna svar från enkätundersökning, Markör	Bilaggs
4	Rapport från medborgardialog, Sweco	Bilaggs
5	Trafikutredning – alternativa lösningar	Bilaggs
6	Förstudie för skolverksamheter i Charlottendal	Bilaggs
7	Funktionsprogram för förskola i Charlottendal	Bilaggs

Sändlista för beslutsexpediering

Utbildningsnämnden

Lokalstrateg

Camilla Broo
Kommundirektör

Frida Nilsson
Sektorchef administration

Diarienummer
2016KS/0709